

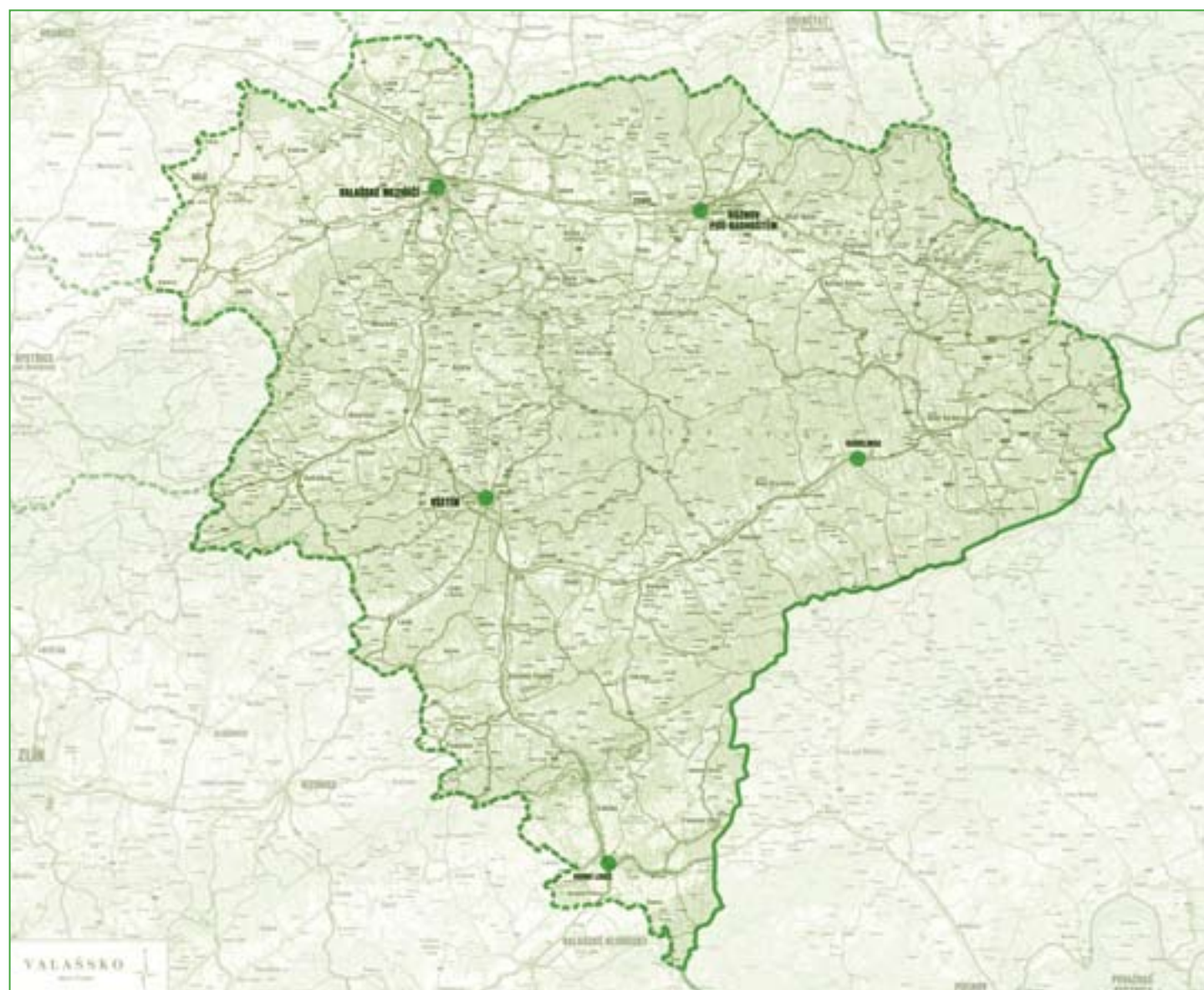

Kouzlo rozmanitosti Zlínský kraj

Vašaško

Turistický průvodce regionem

Valašsko

Turistický průvodce regionem

Putování Valašskem	2
Valašskomeziříčsko-Kelečsko	6
Valašské Meziříčí	6
Krhová, Jasenice	8
Lešná, Vysoká	9
Choryně	10
Kelč, Kunovice, Němetice, Kladeruby, Loučka, Podolí, Lázy, Police, Branky	11
Jarcová	12
Mikulůvka, Oznice, Velká Lhota, Malá Lhota, Střítež nad Bečvou	13
Zašová	14
Rožnovsko	16
Rožnov pod Radhoštěm	18
Zubří	19
Dolní Bečva, Prostřední Bečva, Horní Bečva	20
Valašská Bystřice, Vidče, Vigantice, Hutisko –Solánek, Solánek pod Soláněm	21
Po hřebenech Beskyd - Pustevny	22
Po hřebenech Beskyd - Radhošť	23
Po hřebenech Beskyd – Čertův mlýn, Martiňák	24
Po hřebenech Beskyd – Soláň	25
Vsetínsko-Horní Vsacko	26
Vsetín	26
Semetín, Jablůnka, Ratiboř, Kateřinice	28
Hošťálková, Bystřička	29
Ústí, Janová, Hovězí, Huslenky	30
Zděchov, Halenkov	31
Nový Hrozenkov	32
Karolinka	33
Velké Karlovice	34
Hornolidečsko	36
Horní Lideč	37
Střelná	38
Francova Lhota	39
Valašská Senice	40
Pulčín, Lidečko	41
Lačnov	42
Študlov, Valašské Příkazy	43
Pozdřechov	44
Prlov, Valašská Polanka, Seninka, Leskovec	45
Zlínský kraj – kouzlo rozmanitosti	46

Putování Valašskem

■ Krásná příroda, svérázná roubená architektura a dobří lidé – to vše najdete na Valašsku. Zaujímají vás lidové zvyky, kultura, historie, příroda nebo se chcete vydat na náročnou túru či jen tak na houby do lesa? Přijďte do východní části České republiky – do Beskyd a Javorníků, největší chráněné krajinné oblasti u nás.

■ Na dvě rozličné části se člení oblast Valašskomeziříčska a Kelečska. Zatímco Kelečsko tvoří spíše zvlněná oblast podhůří Hostýnských vrchů, od Valašského Meziříčí se už zvedají poměrně vyšší vrcholky Beskyd. Centrum oblasti – město Valašské Meziříčí – se chlubí zejména opraveným zámek Žerotínů, kde se také odehrává velká část kulturního dění. Informace o historii města i celého kraje můžete čerpat v dalším zdejším zámku – Kinských, kde je muzeum. Do městské památkové zóny patří 47 měštanských domů, z nichž dům U Dvanácti apoštolů je poprvé zmiňovaný už v roce 1598. Sportovnímu využití patří tenisový areál, koupaliště, volejbalové kurty či stadion. Hlavně však odtud můžete vyrážet na rozličné túry po okolních horách či na přehradu Bystřička třeba po nenáročném patnáctikilometrovém Naučném stezce Jana Karafiáta, autora pohádkové knížky Broučci. Na Valašskomeziříčsku jsou i mnohé přírodní zájma-

vosti, třeba devět metrů vysoký pískovcový útvar Jarcovská kula. V mnoha vesnicích naleznete roubené domky, kapličky či kostely, například ve Velké Lhotě je dřevěný evangelický kostel z roku 1783 – jeden z nejvýznamnějších tolerančních kostelů na Moravě.

■ Na Kelečsko vyrazí nejraději ti, kteří míří do Hostýnských vrchů nebo mají raději méně náročné cyklovýlety. Poslouží vám zde nedávno označená síť cyklotras. Přímo v Kelči – na rozhraní Valašska a Hané – je městská památková zóna, kterou dotváří kostel sv. Kateřiny a domy na náměstí Osvoboditelů. O starobylém osíd-

2)

lení tohoto místa svědčí významný nález z roku 1938, kdy zde byl objeven poklad mincí a zlomkového stříbra z doby kolem roku 1000 našeho letopočtu. Můžete si zde zahrát tenis či volejbal a vykoupat se v rybníku Chmelník, který leží směrem na Kunovice. Zdejší obce slouží jako ideální východisko k cestě do Hostýnských vrchů, kde lze dojít třeba na turisticky oblíbený Troják nebo Tesák.

■ Vyhlášenou a turisticky vyhledávanou valašskou oblastí je Rožnovsko. Statisíce lidí ročně si nenechají ujít jedinečné Valašské muzeum v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm, kde je ve třech vesnicích soustředěn nejen unikátní soubor roubených stavení, ale konají se zde také mnohé folklorní akce a festivaly. Ve městě najdete krytý bazén, několik koupališť, tenisové kurty, golf nebo si můžete zajezdit na koni. Vyhledávané a oblíbené je také rekreační středisko v Horní Bečvě s mnoha možnostmi ubytování a stravování. Návštěvníky nejvíc láká přehrada, která slouží ke koupání. Okolní lesy jsou plné hub či jiných lesních plodů. V zimě zde vyznavačům sněhových sportů slouží svahy s lyžařskými vleky a běžecké stopy. Je to ideální výchozí bod pro letní i zimní túry do Vsetínských vrchů a masivu Radhoště. Zdejší hory mají několik turisticky oblíbených dominant, a to v zimě i v létě. Především jde o horu Radhošť (1129 m n. m.), kde podle pověstí sídlil Radegast – pohanský bůh slunce a války, ale i pohostinnosti a plodnosti, od níž vede cesta kolem sochy Radegasta k Pustevnám. Pustevny proslavily zejména dřevěné stavby tzv. lidové secese – Maměnka a Libušín – od architekta Dušana Jurkoviče. Je zde také lyžařský areál, stejně jako na Soláni či u Horní Bečvy. Odkud je nejlépe začít túru do hor? Ze kterékoli zdejší obce.

1) Valašské muzeum v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm představuje nejen tradiční valašskou kulturu, ale je také místem setkávání a představování lidových tradic z jiných koutů naší země i světa.

2) Na Valašsku vás přivítají tradičním valašským frgálem a jak jinak, než ve valašském kroji.

1)

1)

■ Turisticky atraktivní, ale zatím pořád ještě ne zcela objevenou oblastí je Hornolidečsko, které leží jihovýchodně od Vsetína až k hranicím se Slovenskem. Nabízí vše, co návštěvníci potřebují: kromě nezbytného ubytování a stravování jsou zde naučné stezky, sportovní areály téměř v každé obci a kromě běžných cyklotras i dva speciální okruhy pro cykloturisty, díky nimž můžete poznat celý zdejší kraj. Vyžití zde najdou také vyznavači jízdy na koních, horolezectví nebo můžete

zkusit štěstí v rybářském středisku na Lačnovských rybnících. V zimě zde běžkaři využijí značené trasy a sjezdaři lyžařské vleky. Rozmanité přírodní zajímavosti, například Čertovy, Pulčínské a Lačnovské skály, naleziště jantarových kamínků nad Študlovem nebo louky s orchidejemi, stíhají pohledy na původní valašskou architekturu. V horách za druhé světové války operovaly partyzánské oddíly, a tak ve zdejších obcích často narazíte na památníky obětí druhé světové války, například

v Prlově nebo Leskovci. Při putování po Hornolidečsku můžete narazit u Pozděchova v údolí Trubisek na dřevěný lovecký zámček, který si nechali postavit jako letní sídlo šlechtici z Vizovického zámku okolo roku 1850.

- 1) V mnoha valašských palírnách má letitou tradici výroba kvalitní domácí slivovice. Voní a hřeje.
- 2) K Čertovým skalám v Lidečce se váže řada lidových pověstí, např. o sázce chytrého valašského mlynáře s čertem. Podle jiné pověsti se prý u Čertových skal často zjevoval černokněžník, který uváděl chudý lid do jeskyní pod skalami a tam je obdarovával zlatem.

Putování Valašskem

■ Obklopené Vsetínskými, Hostýnskými a Vizovickými vrchy leží město Vsetín s nádherným renesančním zámekem ze začátku 17. století, který je kulturním centrem města a sídlí zde i Muzeum regionu Valašsko. Ve městě jsou i další památky včetně architektonicky cenných měšťanských domů. Najdete zde však i různá sportoviště včetně krytého bazénu. Pro letní osvěžení u vody jsou na Vsetínsku mnohá koupaliště, ale nejoblíbenější je přehrada Bystřička. Slouží pro koupání, vodní sporty, ale najdete zde i tenisové či volejbalové kurty a samozřejmě bohaté možnosti občerstvení a ubytování. Pro turisty je to oblast zaslíbená – z každé zdejší obce můžete stoupat k vrcholům Beskyd či Javorníků a napojit se na oblíbené hřebenové stezky. K nejznámějším cílům patří Cáb, Soláň, chata Třeštík, rozhledna Čarták, pohraniční oblast Kasárna, Portáš a Kohútka. Také na Vsetínsku se můžete podívat na ucelený soubor dřevěných roubených stavení typických pro Valašsko. Najdete jej v nejmladším městě regionu v Karolince a téměř v každé obci Vsetínska. Přestože lyžařské vleky jsou téměř v každé vesnici podél Vsetínské Bečvy, která zdejší kraj protíná, největší a nejznámější střediska jsou ve Velkých Karlovicích. Rozlehlá obec zahrnuje několik lyžařských areálů z nichž nejznámější jsou Kyčerka, Machůzky či Razula.

2)

Valašskomeziříčsko-Kelečsko

Putování mikroregionem Valašskomeziříčsko-Kelečsko

■ Nedotčenou přírodu, klid i stále rozšiřovanou síť značených cyklotras nabízí mikroregion Valašskomeziříčsko-Kelečsko. Ve zdejších lesích najdete skalní a přírodní zajímavosti, které nadchnou turisty i houbaře. Centrum tohoto mikroregionu, Valašské Meziříčí, nabízí zejména ve dvou zámcích – Kinských a Žerotínů – bohatou nabídku kulturních programů: koncerty, divadla, výstavy i pohled do historie regionu. Punc kultury a vzdělanosti si město na soutoku Rožnovské a Vsetínské Bečvy nese už od 19. století, kdy díky mnoha školám a společenskému životu získalo přívěs Valašské Atény.

■ Většina kulturních akcí se ve Valašském Meziříčí „točí“ kolem renesančního zámku Žerotínů, který má od 18. století barokní podobu. Nyní je nově opravený zámek chloubou města. Můžete si odpočinout na nádvoří s fontánou, najdete zde Divadelní kavárnu a sídlí v něm M-klub a S-klub, v nichž se konají divadelní představení, koncerty i diskotéky. Právě areál zámku Žerotínů každoročně v červnu skýtá originální kulisu návštěvníkům Valašského špalíčku – hudebního festivalu na křižovatce žánrů. Poslechnout si zde můžete etnickou a lidovou hudbu, folk, ale třeba i drsný punkrock.

2)

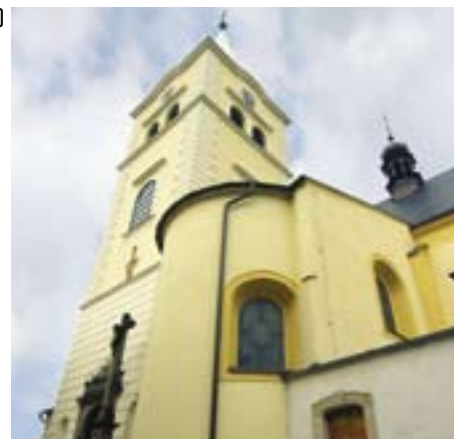
1)

3)

4)

■ Pro turisty na kolech i pěši je mikroregion Valašskomeziříčsko-Kelečsko mimořádně lákavý. Nabízí náročnější výlety do Hostýnských a Vsetínských vrchů nebo Moravskoslezských Beskyd, které tuto oblast obklopují. Pro ty, kteří mají raději rovinatější, občas mírně zvlněné terény, je vhodné vydat se podél řeky Bečvy a do okolí Kelče. Různorodá krajina nabízí řadu přírodních zajímavostí i historických a kulturních památek, ale také příjemné posezení a občerstvení po cestě. Cesty pro pěši jsou tradičně dobře značené, ale v posledních letech zde vznikla rovněž ucelená síť cyklotras, která navazuje na již existující trasy sousedních regionů.

■ Pro jednodušší orientaci jsme zvolili za výchozí bod putování po zdejších krajích Valašské Meziříčí.

■ Návštěvníky mikroregionu Valašskomeziříčsko-Kelečsko lákají i každoroční tradiční akce, například na přelomu března a dubna Valašská rallye, v květnu Květinový jarmark, v polovině září mezinárodní folklorní festival Babí léto a v listopadu Valašský krajkářský a řemeslný jarmark.

- 1) Valašský špalíček patří mezi tradiční kulturní akce. K vidění a slyšení jsou zde špičky české i zahraniční hudební scény.
- 2) Dominanta Valašského Meziříčí – zámek Žerotínů. Jeho nádvoří slouží k odpočinku i pořádání kulturních akcí.
- 3) Kostel sv. Trojice ve Valašském Meziříčí pochází z roku 1605. Je zde lapidárium, ve kterém jsou shromážděny kamenné plastiky a kříže a náhrobní kámen s plastikou rytíře Jana Žernovského z Žernovic z roku 1585.
- 4) Farní kostel Nanebevzetí Panny Marie ve Valašském Meziříčí s dosud zachovalou gotickou klenbou v presbytáři, renesanční věží a krásným portálem ze 16. století.

1)

2)

3)

4)

- 1) Červencová akce Guláš Fest je určena všem, kteří mají rádi guláš, pivo a dobrou muziku. Součástí programu, který se koná na nádvoří zámku Žerotínů, je i soutěž o nejrychlejšího jedlíka guláše.
- 2) Výroba gobelinů v tradiční světově proslulé manufaktuře ve Valašském Meziříčí začala v roce 1898.
- 3) Zámecký park Lešná - přírodně krajinářský park s naučnou stezkou založil počátkem 19. století rod Kinských z Vchynic a Tetova. V parku je 26 jehličnanů, 91 listnatých druhů a také tento starodávňý buk.
- 4) Pohled na Náměstí ve Valašském Meziříčí, ze kterého startuje Valašská rally, konají se zde jarmarky a další kulturní akce.
- 5) Zámek Lešná vlastnil rod Beesů a od roku 1881 Kinští, pochází z 2. poloviny 16. století.

Putování na sever

■ Na severovýchodě na Valašské Meziříčí navazuje místní část Krhová, která byla již od roku 1746 známa lázněmi na Jehličné. Vyvěrala zde železnato-síratá voda a roku 1861 tu byla zřízena lázeň (Wittigsbad), v níž se při terapii využívaly léčebné účinky jedlového jehličí. Příjemnou procházkou může být i návštěva nedaleké oblíbené studánky Jarošovka.

■ Pokud se vydáme z města na sever, narazíme na Jasenici, kde stojí památný strom – dub letní s obvodem kmene 343 centimetrů. V 18. a 19. století se zde dobývala železná ruda a těžil vápennec, proto také na východním okraji obce najdete nyní chráněný zatopený lom „Vápenka“, kde žijí raci i jejich zakrslé formy, také perloočky nebo škeble říční.

5)

1)

Putování na západ

■ Za nádherným výhledem na většinu vrcholů Beskyd se můžete vydat také po hřebeni nad řekou Bečvou z Valašského Meziříčí směrem na Choryni, kde najdete renesanční zámek. Součástí areálu je empírový farní kostel sv. Barbory. Osřívové louky u Velkého choryňského rybníka jsou zoologickou rezervací. Za pohled pak stojí vystoupat na kopec Stráž (375 m n. m.), odkud máte Beskydy jako na dlani. Zdejší renesanční zámek vznikl z původní středověké tvrze, dnes slouží ženskému klášteru a není přístupný pro veřejnost. V jeho bývalém parku je křížová cesta o čtrnácti zastaveních.

2)

- 1) Zámek Kelč z let 1585 – 1896 s rozsáhlým parkovým areálem, renesančně přestavěný a později barokně upravený v průběhu 17. století.
- 2) V Choryni se každoročně v únoru pořádá degustace vykvašeného kyselého zelí s podtitulem „Zelí, zelí to nás rozveselí“. Po dlouhotrvající zimě je to skvělá vitamínová „bomba“.
- 3) Zámecký den v Lešné, to nebyly jen slavnostně nastrojené kočáry, které vozily všechny, kteří se přišli podívat do parku na vzácné dřeviny, ale také další podívaná pro děti a rodiče.
- 4) Posvěcení zvonu z kostela Dobrého pastýře v Loučce.

3)

4)

■ Západně od Choryně leží město Kelč, druhé centrum mikroregionu. Mezi nejceněnější památky zde patří původně pozdně gotický zámek. Podívat se na něj můžete jen zvenku, pro veřejnost je nepřístupný – je v něm odborné učiliště a praktická škola. Kostel sv. Petra a Pavla z let 1776–84 má empírový interiéř z pozdější doby, areál doplňuje barokní Kalvárie z 18. století a ohradní zeď s kapličkami Křížové cesty, barokní fara z 18. století a sochy sv. Cyrila a Metoděje. Na nedalekém vrchu Strážné byl v roce 1938 nalezen významný poklad mincí a zlomkového stříbra z doby kolem roku 1000 našeho letopočtu. Směrem na Kunovice leží rybník Chmelník s možností koupání. V Kunovicích nalezneme kapli Nejsvětějšího Srdce Páně a sochu Panny Marie. Prochází zde několik cyklotras.

■ Součástí Kelče je i ves Nemetice, která leží na nedalekém kopci a je z ní překrásný pohled na Moravskoslezské Beskydy a Hostýnské vrchy. V nedalekém lese Doubrava je skupina eneolitických mohyl. V blízké obci Kladeruby naleznete katolický kostel sv. Cyrila a Metoděje.

■ Jižně od Kelče leží obec Loučka, kde v roce 1918 zakoupil velkostatek se zámek nyní už světově proslulý výrobce bot Tomáš Baťa. Na místě zchátralého zámku nechal Tomáš Baťa mladší postavit venkovské sídlo a upravil park v jeho okolí. Kromě zámku, kde má dnes sídlo Ředitelství Lesů a statků Tomáše Bati, je nejceněnější památkou kostel Dobrého pastýře, který má dominantní postavení uprostřed obce.

■ Za Loučkou směrem k Hostýnským vrchům začíná Podolí, na jehož návsi stojí dřevěná zvonice se zvonem z roku 1798. O něco dále směrem na okraji Lázně uvidíte nádhernou, asi 200 let starou památnou lípu. Je vysoká přibližně 23 metry a obvod jejího kmene je 435 centimetrů. Lázně jsou ideálním východiskem pro cestu do Hostýnských vrchů, sedm kilometrů odtud leží turistický vrchol Troják. Směrem do Valašského Meziříčí přijdete do obce Police, jejíž dominantou je kostel Božského srdce Páně. Další obcí na trase jsou Branky, ve kterých najdete kostel Neposkvrněného Početí Panny Marie.

Putování na jih

■ Směrem na Vsetín se z Valašského Meziříčí dostanete do Jarcové. Nad lesem v horní části obce je chráněná přírodní památka Jarcovská kula – devět metrů vysoký pískovcový útvar, jehož vyobrazení se dostalo i na staré obecní pečetidlo z roku 1830. Poblíž stával ještě druhý podobný kámen, ale dělníci jej téměř celý rozstříleli a rozebrali na stavební materiál. Pod skalou totiž býval kamenolom a z vytěženého pískovce tesali zdejší lidé kamenické výrobky. Zatímco většina architektonických zajímavostí pochází z minulých staletí, jedna z nich je úplně nová, ale přitom by bylo škoda ji minout. V centru Jarcové v roce 2000 u příležitosti přelomu tisíciletí postavili tradiční dřevěnou roubenou zvonici.

2)

■ Z Jarcové můžete pokračovat do Vsetína nebo navštívit obec Mikulůvka. Zde v září každoročně pořádají tzv. Kaprobraní. V lese pod vrcholem Ojičná, poblíž cesty z Mikulůvky do Kateřnic, vyvěrají sirné prameny, vyhledávané pro údajné léčivé účinky. V dolní části obce zvané Mlýnec je při ústí potoka Oznička bývalý vodní mlýn s mlynářovou dřevěnicí, v níž je valašská jizba se stálou expozicí dějin obce. Rekonstruovaná roubená zvonice z roku 1906, poblíž centra, se dodnes využívá k tradičnímu ohlašování poledne. Častým cílem turistů bývá koupaliště Čertoryje.

■ Nad mlýnem cesta odbočuje směrem na obec Oznice, kterou od Mikulůvky odděluje Dlouhá hora (486 m n. m.). Při horském hřebenu v lokalitě Na Pasekách najdete pomník Františka Josefa I., vybudovaný na paměť přítomnosti panovníka při císařských manévrech.

■ Častým cílem turistů je Velká Lhota, ležící na kopci jihovýchodně od Valašského Meziříčí. Může se pochlubit jednou z nejcennějších památek v kraji – dřevěným evangelickým kostelem z roku 1783, který se jako jediný u nás dochoval s původními základními rysy „tolerančních“

kostelů vystavěných po vydání tolerančního patentu. V letech 1875 až 1895 v něm byl farářem Jan Karafiát, autor slavných Broučků. Z Valašského Meziříčí proto vede k údolní nádrži Bystřička patnáctkilometrová naučná stezka Jana Karafiáta. Na 16 naučných tabulích kladou kreslení broučci dětem otázky – odpovědi najdete na boční straně panelu. A na konci stezky se můžete vykoupat v nádrži Bystřička nebo budete pokračovat do Stříteže nad Bečvou. Dominantou této obce je evangelický kostel s varhanami barokního charakteru postavený v letech 1868-1876. V roce 1993 byl prohlášen za nemovitou kulturní památku, varhany jsou kulturní památkou od roku 2004. V obci se rovněž nachází přírodní památka Rákosina, kde najdete chráněné druhy ptáků a plazů.

■ Do nedaleké Malé Lhoty dojedete po cyklotrase až k temeni kopce Medůvka s velmi působivým, až deset metrů vysokým pískovcovým skalním blokem. Skálu obklopenou lesem využívají horolezci a zároveň je vděčným objektem pro krajinářskou fotografii.

1)

3)

4)

- 1) Jarcovská kula – podle pověsti zde tento kámen upustil čert, když chtěl obrátit tok potoka Senice v Lidečku.
- 2) Na ukončení letní sezóny se pořádá v koupališti obce Mikulůvka recesistická rodinná akce Kaprobraní.
- 3) Na Dlouhé hoře najdete památkově chráněnou dřevěnou zvonici se dvěma zvony.
- 4) Dřevěný evangelický kostel ve Velké Lhotě. V letech 1875 až 1895 v něm byl farářem Jan Karafiát, autor slavných Broučků.

Putování na východ

■ Pokud vyrazíte na východ směrem na Rožnov pod Radhoštěm, dojedete do Zašové, proslaveného poutního místa Panny Marie. V horní části obce v údolí Stračky vyvěrá pramen kvalitní pitné vody. K prameni se váže pověst o zázračné záchraně těžce raněného rytíře Pannou Marií při středověkém vpádu Tatarů. Ve stráni nad pramenem byla zbudována jeskyňka se sochou Panny Marie Lurdské, která byla později nahrazena sochou Panny Marie Zašovské. Dodnes sem přichází mnoho poutníků ze širokého okolí a několikrát ročně se zde konají mariánské pobožnosti. Největším svátkem pak bývá tradiční Zašovská pouť, která se koná každoročně po svátku Navštívení Panny Marie, podle pramenů přinejmenším od roku 1672. Za návštěvu určitě stojí i barokní poutní chrám Navštívení Panny Marie s ojedinělým prvkem dvouvěží v průčelí, postavený v letech 1714 až 1725. V Zašové přetrvává staletá tradice háčkování, „Zašovské kytičky“ jsou zavedeným etnografickým pojmem.

1)

2)

3)

4)

- 1) V chrámu Navštívení Panny Marie v Zašové je k vidění cenný gotický obraz Panny Marie s Dětátkem.
- 2) Každoročně se v Zašové pořádají motokrosové závody Zašovská skála.
- 3) V Zašové se stalo proslulým domácí plátenictví, pletení, háčkování, vyšívání. V roce 1898 zřídil v Zašové malíř R. Schlattauer malou dílnu na výrobu valašských gobelínů a koberců, která byla předchůdkyní zemské gobelínové a kobercové školy ve Valašském Meziříčí.
- 4) Poutní místo Stračka v Zašové s vyvěrajícím pramenem pitné vody.

1)

- 1) Letecký pohled na vrchol Radhoště s kaplí Cyrila a Metoděje.
- 2) Ze sportovních aktivit v zimním období si vyberte všichni podle svého přání. Náročné tratě i vleky pro začátečníky a děti.
- 3) Folklor ve Valašském muzeu v přírodě.

■ Je mnoho možností jak poznávat tento region. V zimě využijete lyže a běžky, v létě podniknete výlet na kole nebo pěšky. Pro každého se najde něco, turistika, sport, putování po horách nebo návštěva kulturních památek, stačí si jen vybrat.

2)

Putování mikroregionem
Rožnovsko

■ Kouzelná příroda, osobitý folklor a charakteristická dřevěná architektura – to vše rozprostřeno po loukách od břehů Rožnovské Bečvy až po vrcholky Beskyd. Pokud chcete alespoň trochu poznat kraj svérázných Valachů, nemůžete vynechat Rožnovsko. Nabízí vše, co je pro region typické.

■ Původní valašskou architekturu, ale i lidové zvyky, obyčeje a kroje si můžete prohlédnout v naší národní kulturní památce, Valašském muzeu v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm. Vrcholy Beskyd nabízejí neopakovatelný rozhled po kraji opředeném legendami, jejichž ráz podtrhuje kamenná socha pohanského boha Radegasta na hřebeni hor. Na Pustevnách můžete obdivovat dílo lidských rukou – originální dřevěné stavby podle návrhů architekta Dušana Jurkoviče.

3)

Po březích řeky Bečvy

■ Putování zahájíme v centru regionu Rožnově pod Radhoštěm. Každoročně sem statisíce lidí přitahuje ojedinělý skanzen – Valašské muzeum v přírodě. Ve třech jeho částech, Dřevěném městečku, Valašské dědině a Mlýnské dolině, jsou soustředěny dřevěné stavby ze všech koutů Valašska, které dokumentují život zdejších obyvatel v minulých stolecích. Muzeum nabízí celoroční program nazvaný Valašský rok s více než šedesáti folklorními pořady zaměřenými na lidové zvyky, obyčeje a tradiční řemeslo. V Dřevěném městečku je také Valašský Slavín, kde jsou uloženy ostatky zakladatelů muzea bratří Jaroňků, ale i dalších významných osobností.

■ Na náměstí návštěvníka zaujmou sochy sv. Jana Nepomuckého z roku 1722 a sv. Floriána z roku 1764. Ve městě jsou i dva zajímavé kostely: barokní kostel Všechny svatých z roku 1764, který stojí na místě původního dřevěného gotického kostelíka z roku 1490, a roubený kostel

sboru Českobratrské církve evangelické z let 1950 až 1953.

■ V Rožnově pod Radhoštěm najdete krytý bazén, několik koupališť, tenisové kurty, golf, minigolf nebo si můžete zajezdit na koni, to vše s možností ubytování či kempování. Je to také ideální místo pro začátek letních a zimních túr nebo cyklistických výletů do Vsetínských vrchů a do západního výběžku Moravskoslezských Beskyd – Veřovických vrchů. Rožnovem prochází také tři naučné stezky: Čertův mlýn, Hradisko a Radegast.

2)

1)

5)

3)

■ Prvním městem, přijíždíte-li na Rožnovsko od Valašského Meziříčí, je Zubří. Dominantou centra je kostel sv. Kateřiny z roku 1785, charakteristický, ve zdejší oblasti neobvyklým, zaklenutím trojlodního prostoru. Zajímavá je také moderní kaple sv. Ducha ve Starém Zubří z poloviny 90. let minulého století. V domku zvaném Petrohrad, který postavil fojt Jiří Palacký – otec historika Františka Palackého – se pravidelně konají výstavy výtvarného umění. Dodnes se zde také udržuje tradice valašského vyšívání, pro něž je typická tzv. zuberská výšivka. V letním období využívají turisté koupaliště s ohřívanou vodou, tenisové kurty, celoročně kuželnu a krytou sportovní halu. Město Zubří je nástupišťem pro letní i zimní turistiku do Veřovických vrchů.

4)

1) Masarykovo náměstí v Rožnově pod Radhoštěm.

2) Na jihozápadní straně Rožnova na vrchu Hradisko jsou ruiny stejnojmenného hradu z let 1310 až 1539.

3) Březové metly najdete i dnes na verandách valašských chalup. V rámci předvádění lidových řemesel, například v muzeu, si jejich výrobu můžete vyzkoušet i vy.

4) Dodnes se také udržuje tradice valašského vyšívání, pro něž je typická tzv. zuberská výšivka.

1)

Po březích řeky Bečvy

■ Turisticky nejvyhledávanější vesnicí na Rožnovsku je Horní Bečva. Rekreační středisko s mnoha možnostmi ubytování a stravování leží po obou stranách Rožnovské Bečvy, která pramení pod vrchem Vysoká v nadmořské výšce kolem 1000 metrů. Návštěvníky nejvíc přitahují přírodní lákadla: přehrada, která slouží pro osvěžení i odpočinek, a hluboké lesy plné hub či jiných lesních plodů. V zimě zde vyznavačům sněhových sportů slouží svahy s lyžařskými vleky a běžecké stopy. Je to ideální výchozí bod pro letní i zimní túry do Vsetínských vrchů a masivu Radhoště. Další lyžařské vleky najdete ještě nad Horní Bečvou směrem k hranicím se Slovenskem – na Bumbálce.

■ Autokemp, tenisové a volejbalové hřiště najdete také v Dolní Bečvě. Kromě toho se můžete podívat na zděnou kapličku se zvonem z roku 1848 v místní části Horní Rozpité nebo na dřevěnou zvonici z roku 1835 na Pavlově louce pod Černou horou. K obci patří jižní část Radhoště. V sousední obci Prostřední Bečva můžete k rekreaci i aktivnímu odpočinku využít tenisové kurty a víceúčelové hřiště. Navíc můžete z Prostřední Bečvy odbočit na turisty i lyžaři oblíbené Pustevny a na Radhošť.

■ Osm kilometrů jižně od Rožnova pod Radhoštěm leží Valašská Bystřice, odkud teče říčka do nedaleké přehrady Bystřička, která slouží rekreaci. Před farním kostelem Nanebevzetí Panny Marie jsou

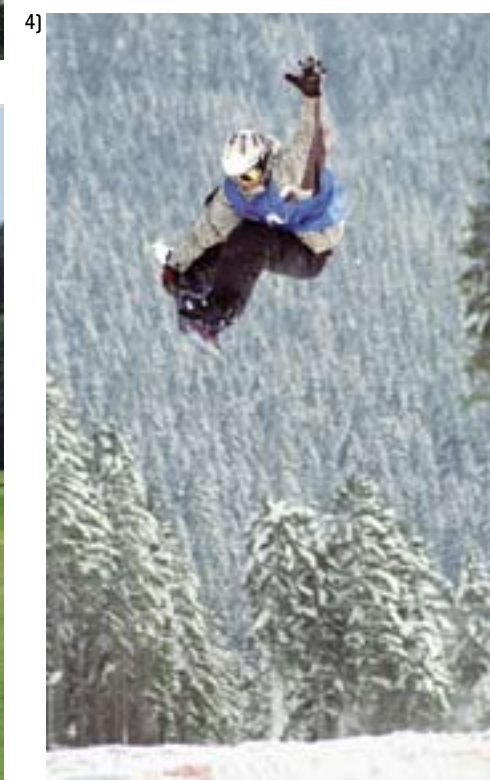
kamenné náhrobky portášů z konce 18. století. Mnoho Bystřičanů se v minulosti zabývalo pašováním tabáku z Uher, a tak na samotě nedaleko kopce Tanečnice byla postavena Šerhovna, prozatimní vězení. Ve Valašské Bystřici je víceúčelové hřiště, tenisové kurty, lyžařský vlek, dva skokanské můstky a kemp Mravenišť. Z Valašské Bystřice není daleko do obce Vidče, kde je nejen typická valašská roubená zvonice z roku 1817, ale také fotbalový areál, tělocvična nebo sauna.

■ Ve Viganticích, které leží pět kilometrů jihovýchodně od Rožnova, jsou dvě fotbalová hřiště se zázemím tělocvičny základní školy s možností ubytování i stravování. Letní osvěžení nabízí zdejší koupaliště. Na okolních loukách můžete spatřit nebo alespoň slyšet celosvětově

ohroženého chřástala polního. Ještě další tři kilometry na jihovýchod leží dvoj Obec Hutisko-Solanec. Při návštěvě této obce nemůžete minout objekt starého fojtství, který je kulturní památkou, a také pomník Charlotte G. Masarykové, jediný svého druhu v ČR. V Hutisku-Solanci je pozoruhodný kostel sv. Josefa z roku 1748 s ojedinělou nástěnnou výzdobou malíře Františka Podešvy z roku 1950. V obci naleznete kemp, koupaliště a nedaleko také rekreační a sportovní lyžařský areál Soláň. Díky vynikajícím sněhovým podmínkám patří v zimě areál Soláň k nejvýznamnějším lyžařským střediskům na Moravě. Pět kilometrů upravených sjezdových tratí poskytuje sportovní vyžití jak pro sjezdové lyžování, tak pro snowboarding. Areálem prochází hlavní hřebenová běžecká trasa.

3)

4)

- 1) Zasněžené valašské chalupy pod Soláněm.
- 2) Valašský golfový klub byl založen roku 1997. Milovníci golfu si mohou zahrát na devíti jamkovém hřišti, par 70, které bylo dobudováno v roce 2004.
- 3) Turisticky oblíbená přehradní nádrž Horní Bečva je využívána pro windsurfing, vodní sporty a rybolov.
- 4) Za zimními sporty přijíždí na Valašsko zástupci všech věkových kategorií. Ty mladší můžete vidět především na snowboardu.

2)

Po hřebenech Beskyd

■ Existuje nespočet zajímavých míst, které lze navštívit při putování Západními Beskydami. Některé z nich patří bezesporu k národním pokladům a minout je při návštěvě Rožnovska by byl hřích.

■ Východiskem k jakékoli túře po zdejších horách může být každá z již jmenovaných obcí. Mnoho lidí však zamíří autem nebo autobusem přímo do srdce Moravskoslezských Beskyd na Pustevny, které jsou známy dřevěnými stavbami tzv. lidové secese z dílny slovenského architekta Dušana Jurkoviče nazvaných Maměnka a Libušín. Na výzdobě interiéru Libušína se podílel český malíř Mikoláš Aleš. V okolí Pusteven jsou i další zajímavosti – rozhledna Cyrilka nebo málo známá rarita lesní jezírko Mořské oko, které na místě původního mokřadu vyhloubili nadšenci koncem 19. století. Je to jedna z prvních uměle vytvořených tůň v českých zemích. Pustevny jsou nejnavštěvovanějším turistickým centrem Beskyd pro letní i zimní turistiku s celou řadou sjezdovek a lyžařských vleků na severních svazích.

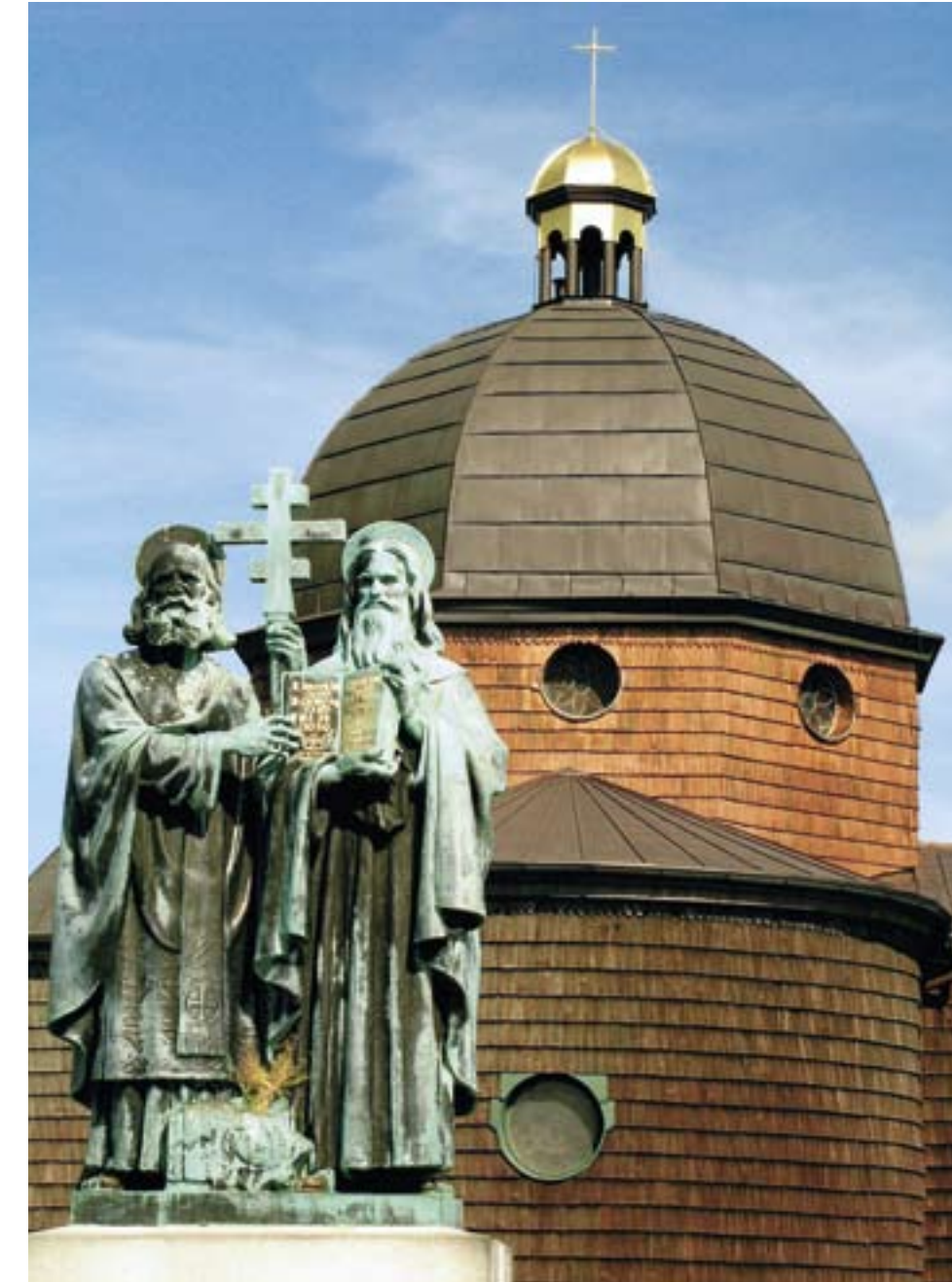
- 1) Nově zrekonstruovaná restaurace Libušín byla slavnostně znovuotevřena v roce 1999 a v roce 2003 byl znovuzprovozněn také hotel Maměnka. Areál Pusteven byl v době rekonstrukce prohlášen Národní kulturní památkou.
- 2) Sochu Radegasta vytvořil frenštátský sochař Albín Polášek v roce 1930.
- 3) Cyrilometodějské bronzové sousoší stojí čelem, aby návštěvníky radhoštského vrcholu vítalo. Slova na podstavci „Spravedliví na věky jsou živí“ byla krédem i Albína Poláška.

1)

2)

3)

■ Z Pusteven lze vyrazit po modré turistické značce na jihozápad po naučné stezce Radegast. Po zhruba půldruhém kilometru dorazíme k žulové replice sochy pohanického boha Radegasta.

■ Nejoblíbenějším turistickým cílem je památná hora Radhošť (1129 m n. m.), kde podle pověstí sídlil Radegast bůh slunce a války, ale i pohostinnosti a plodnosti. Legenda praví, že jeho socha zde stála v 9. století před příchodem Cyrila a Metoděje, kteří ji prý nechali povalit

a zakopat. Na Radhošti pak vztyčili kříž, symbol křesťanství. Od roku 1898 je zde také kaple zasvěcená soluňským bratřím a nedaleko ní stojí jejich sousoší od Albína Poláška z roku 1930. Po prohlídce těchto pamětihodností kroky většiny turistů zamíří na občerstvení do zdejšího, v tradičním stylu postaveném hotelu Radegast. Horský masív Radhoště je protkán pseudokrasovými pískovcovými jeskyněmi, dlouhými až několik stovek metrů, ale pro návštěvníky nepřístupnými.

1)

Po hřebenech Beskyd

■ Z Pusteven se můžeme vydat na východ a zvolit Naučnou stezku Čertův mlýn. Červená značka nás zavede k již zmiňovanému lesnímu jezírku Mořské oko. Stezka vede po okraji Národní přírodní rezervace Čertův mlýn, kde stojí i pověstmi opředený skalní útvar Čertův stůl. Cestu můžete ukončit na Martiňáku v zájezdním hostinci postaveném před dvěma sty lety.

■ Z Martiňáku lze pokračovat zpočátku i po modré, pak jen po červené na Kladnatou (918 m n. m.). Dojdeme k samotám Hlavaté, přejdeme křižovatku silnic od Bílé, kde je lyžařské středisko, Rožnova pod Radhoštěm a Bumbálky, která odděluje Moravskoslezské Beskydy a Vsetínské vrchy. Potom vystoupíme lesní cestou až k chatě Třeštík. Odtud lze pokračovat po žluté k vrcholu a rozhledně na Čartáku (952 m n. m.), za nímž je už jen Bumbálka a hranice se Slovenskem.

2)

■ Ještě jeden vrchol v této oblasti stojí za návštěvu, a to Soláň (860 m n. m.). Na jeho severních svazích vznikl areál sjezdového lyžování, ve kterém funguje lyžařská škola pro děti i dospělé, snowpark pro snowboardisty a skiservis s půjčovnou lyžařského vybavení. Pro běžkaře je určitě lákavá poloha uprostřed významné běžkařské trasy Vsacký Cáb – Soláň – Bumbálka. Nedaleko vrcholu Soláně stojí také hostinec Čarták, původně strážní stanoviště portášů. Soláň je nástupišť pro letní i zimní turistiku po Vsetínských vrších.

- 1) Mnoho cyklotras o různé délce a náročnosti láká k příjemným toulkám krajinou.
- 2) Kouzlo Beskyd bývá obdivováno i z ptáčích perspektiv. Vyznavači paraglidingu mají pro svého koníčka ideální podmínky díky kopcovitému terénu.
- 3) Rozhledna Čarták byla pro veřejnost otevřena v roce 1998. Jde o 40 metrů vysokou věž sloužící zároveň telekomunikačním účelům. Z vyhlídkové plošiny, která je ve výšce 26 m, za dobrého počasí přehlednete celý kraj. Nedaleko rozhledny se nalézá chata Súkenická.

3)

Vsetínsko-Horní Vsacko

Putování mikroregionem Vsetínsko-Horní Vsacko

■ Uprostřed valašských „kotárů“ leží Vsetínsko, které láká návštěvníky především na hluboké lesy a louky se vzácnou květenou. Turisté ocení pěší i cyklistické trasy a v zimě stopy na běžkování i svahy s vleky pro sjezdové lyžování. Ovšem zdejší oblast nabízí mnohem víc – roubenou architekturu, pralesy nebo letní osvěžení na koupalištích či vodních nádržích na Bystřičce a v Novém Hrozenkově. Město Vsetín se chlubí zajímavými památkami, dominantou je renesanční zámek. Za II. světové války probíhal v regionu výrazný partyzánský odboj, téměř v žádné obci nechybí pomníčky vypovídající příběhy o statečnosti a sebeobětování.

■ Centrem oblasti je Vsetín, který obklopují lesy Vsetínských, Hostýnských a Vizovických vrchů. Dominantou města, které rozděluje řeka Vsetínská Bečva na Horní a Dolní město, je renesanční zámek ze začátku 17. století s přilehlým anglickým parkem se vzácnými dřevinami. Dnes v zámku sídlí Muzeum regionu Valašsko, které představuje život zdejších lidí, jejich zvyky a kulturu. Na zámku se konají významné společenské akce od koncertů, divadelních představení přes přednášky až po plesy. Ve městě je mnoho dalších

1)

zajímavých staveb: evangelický kostel s portálem podle návrhu Dušana Jurkoviče, farní kostel Nanebevzetí Panny Marie ve stylu pobělohorského baroka, architektonicky cenné jsou takzvaná Maštaliska – bývalý panský dvůr, jeden z posledních domů původní zástavby Horního náměstí. Ve vinných sklepích této budovy z roku 1710, kde byly byty pro vrchnostenské úředníky, byli poddaní povinni robotovat při spouštění a vytahování sudů s vínem. Údajně to byla jediná z robot, kterou jinak odbojní Valaši vykonávali bez protestů, protože při ní dostávali na posilněnou „tolik vína, co se do nich vlezlo“. Na Dolním městě najdete moderní funkcionalistickou architekturu zastoupenou budovou státní banky či domem u Rodingerů.

■ Vsetín však žije dneškem. V České republice jej proslavili zejména hokejisté, kteří v nejvyšší soutěži získali několikrát mistrovský titul. Kromě zimního stadionu jsou zde dvě koupaliště, městské lázně s krytým bazénem, dva lyžařské areály, kuželna a další sportoviště. Pro návštěvníky je otevřena cyklostezka Bečva, naučná stezka okolo Vsetína a množství upravených běžeckých tratí.

2)

3)

4)

5)

6)

- 1) Dolní náměstí ve Vsetíně - tradiční Valašský krpec a průvod městem.
- 2) Stará radnice pochází z let 1720-21, kdy byla postavena na místě původní dřevěné radnice. V současné době je využívána jako galerie.
- 3) Součástí Městských lázní ve Vsetíně je i venkovní koupaliště, tzv. Sokolák.
- 4) Cyklostezka Bečva vede i přes Panskou zahradu s rybníčkem.
- 5) Vsetínský zámek je dominantou okresního města. Věž zámku slouží především jako vyhlídkové místo a zároveň je využívána k výstavám.
- 6) Vnitřní schodiště Vsetínského zámku, sídla Muzea regionu Valašsko.

Vsetínsko

■ Po silnici směrem do Valašského Meziříčí leží obec Semetín, místní část Vsetína. Jde o vyhledávané rekreační místo, položené v údolí Semetínského potoka. V Semetíně se nachází Autokempink s koupalištěm.

■ Další zastávkou na trase je obec Jablůnka, kde jsou možnosti občerstvení

i ubytování. Můžete využít zdejší tenisové kurty, ale zejména lze odtud vyrazit na cyklistické, pěší i běžkařské túry do Hostýnských vrchů. Z obce Ratiboř zamíříte do Kateřinic, na pasekách u Kamasů najdete památnou lípu s obvodem 630 centimetrů a chráněné území „Dubcová“ se vzácnou květenou. Z Ratiboře se můžete vydat i do obce Hošťálková a navštívit zámek

2)

1)

3)

v empírovém stylu z roku 1848 a kostely – katolický i evangelický. Zaspportovat si lze na volejbalovém hřišti a obecním koupališti. Provozují zde už dnes téměř zapomenuté řemeslo – výrobu koňských postrojů.

■ Na Vsetínsku však zejména v létě láká návštěvníky přehrada Bystřička, která

leží nedaleko stejnojmenné obce asi 9 kilometrů severně od Vsetína. Rekreační vodní nádrž získává vodu z říčky Bystřice. Bystřička je také centrem kulturních akcí, její letní kino je posledním zařízením tohoto typu v okrese Vsetín.

1) Kemp u přehrady Bystřička, kde se můžete koupat, lovit ryby a využít četných možností k občerstvení i ubytování.

2) Na jaře se příroda probouzí k životu. Nové větvičky vyrašily i na těchto vrbách v Jablůnce.

3) K tradicím Valašska patří i chov ovcí.

Proti proudu Vsetínského Bečvy - Horní Vsacko

■ Zdejší region protíná údolí Vsetínského Bečvy, kterou lemují hlavní silnice od Valašského Meziříčí přes Vsetín, Velké Karlovice až ke slovenským hranicím v Makovském průsmyku. Při cestě ze Vsetína přijedete do obce Ústí, ležícího na soutoku Bečvy a Senice, s barokní sochou Sv. Jana Nepomuckého od Šebestiána Hartla z roku 1775. Proti proudu řeky se ze Vsetína dostaneme k Janově, kde je sportovní areál a především krásné hřebenové louky se vstavači a orchidejemi. Následuje obec Hovězí s památkami převážně z 18. století: socha sv. Jana

- 1) Pohled z Bečevně na obec Janovou, v pozadí obec Hovězí.
- 2) K vyhledávaným místům v letních slunečných dnech patří i koupaliště ve Zděchově.
- 3) Velký splav najdete vedle kempu a Valašské koliby v Hovězí, můžete se vykoupat v Bečvě nebo se věnovat rybaření.

2)

1)

Nepomuckého, sousoší Kalvárie s plastikami P. Marie a sv. Jana a farní kostel sv. Maří Magdalény. Jednoposchodový zámek zvaný „Kaštýl“ je z druhé poloviny 17. století. U břehů Bečvy je kemp s možností koupání v řece v čistém a hlubokém splavu s horskou vodou. V sousedství je koliba se sportovištěm a tradiční kuchyní.

■ Poeticky muzikální jméno má další obec Huslenky, kde můžete vidět chráně-

ný evangelický kostel, jehož stavba začala roku 1873 a dokončen byl v roce 1902. Pod vrchem Hrachovec je přírodní rezervace Galovské louky. Poblíž usedlosti Kreťů roste památná lípa, v jejímž kmeni byly v časech pronásledování evangeliků ukryvány zakázané knihy. Je zde také lyžařský vlek. Z Huslenek se můžete vydat do obce Zděchov. Z historických památek se zde dochoval klasicistní kostel Proměnění Páně a kamenný kříž z r. 1778. K sportov-

nímu využití slouží koupaliště, najdete zde lyžařské vleky, běžecké tratě dostupné autobusem. Od roku 1971 se ve Zděchově pořádají známé motokrosové závody „Zděchovská grapa“. Za zmínku stojí i přírodní památka Uherská, která představuje jalovcovou pastvinu. Zděchov protíná zajímavá turistická stezka na Pulčiny.

■ Za Huslenkami proti proudu Bečvy leží Halenkov, kde svůj otisk zanechal rod

Illesházy. U farního kostela je kovový kříž s rodovým znakem, který je také na panském dvoru z poloviny 17. století. Podívat se můžete i na obnovenou roubenou lidovou stavbu z 18. století nebo zámek a zvoničku v údolí Dinotice. V Halenkově je také zvonařská dílna. V okolí na loukách rostou orchideje a v polesí Dinotice je prales Kutany.

3)

1)

K tradicím patří sklářská výroba a sklářský jarmark. Jsou zde výborné podmínky pro letní i zimní sporty. Zdejší sjezdovka je nejdelší na území okresu Vsetín. Kulturním stánkem oblasti je místní Valašské národní divadlo.

3)

4)

- 1) Vodní dílo Stanovnice v Karolince bylo zbudováno v letech 1977-85, slouží jako protipovodňová zábrana a jako zásobárna pitné vody pro Vsetínsko a Valašskokloboucko.
- 2) Umělé jezero Na Stanoch, tzv. Balaton, se využívá i ke skokům do vody na snowboardu a lyžích.
- 3) Památník malíře Antonína Strnadla v Novém Hrozenkově.
- 4) Veřejnosti přístupná galerie a atelier akademického malíře a grafika Ilji Hartingera v Karolince, který se věnuje volné a užité grafice, malbě a tvorbě textilních tapisérií.

Proti proudu Vsetínského Bečvy - Horní Vsacko

■ Od poloviny 17. století byla nejvýchodněji položenou osadou vsetínského panství Nový Hrozenkov, který leží 15 kilometrů východně od Vsetína na silnici vedoucí do Velkých Karlovic. Na konci 18. století zde postavili římskokatolický zděný kostel sv. Jana Křtitele. K historickým pamětihodnostem patří ve středu obce roubené chalupy č. p. 452 z roku 1830 a č. p. 451 z roku 1835, která byla upravena jako památník malíře Antonína Strnadla (1910 až 1975). Na přelomu 19. a 20. století navštěvoval Nový Hrozenkov pražský malíř Adolf Liebscher (1857 až 1919), který právě zde namaloval známý triptych Valašská Madona, jehož originál je ve Frenštátě pod Radhoštěm a kopie v kapli na vrcholu Radhoště. Obec je vyhledávaným centrem letní i zimní turistiky - pod zdejším nejvyšším vrchem Stolečný (960 m n. m.) je lyžařský areál Kohútka - významný lyžařský areál na území Javorníků, rekreační středisko Portáš a lyžařský areál ve Vranči. Ke koupání slouží umělé jezero Na Stanoch.

■ Od roku 1998 je Karolinka nejmladším městem regionu. K jejím nejcenějším památkám patří soubor původních roubených stavení rodu Orságu v Ratkově. Památkově chráněná je i roubená usedlost Orságu-Bitalovských z roku 1747.

2)

1)

Proti proudu Vsetínského Bečvy - Horní Vsacko

■ Před slovenskými hranicemi leží rozsáhlá obec Velké Karlovice, kde je dochováno mnoho objektů původní roubené architektury. K nejvýznamnějším patří roubený kostel P. Marie Sněžné z roku 1754 s originální půdorysnou koncepcí a farou tvořící s kostelem jedinečný celek. V údolí Bzové se dochovala v téměř původní podobě jednopatrová budova č. p. 23 karlovského fojtství z konce 18. století a tamtéž je jako chráněná památka rovněž roubená usedlost č. p. 15 z roku 1830. Další roubené usedlosti najdete v údolí Jezerné, Léskové či v lokalitě „Na Sihle“. Je zde

také několik lidových kapliček a božích muk. Monumentální socha partyzána od Vincence Makovského v místě U Tabulí připomíná přechod 1. čs. partyzánské brigády Jana Žižky ze Slovenska na Moravu na podzim roku 1944. Přírodní rezervace Razula je jedlobukový porost pralesovitěho charakteru s příměsí smrku a javoru s výskytem vzácných a ohrožených rostlinných a živočišných druhů. Nachází se v údolí Malá Hanzlůvka. Přírodní zvláštností je také jezírko v údolí Jezerné, které vzniklo následkem sesuvu půdy.

2)

■ Velké Karlovice jsou však populární zejména jako sportovní středisko. Díky dostatku sněhu jsou v zimních měsících označovány za ráj lyžařů. V sedmi větších lyžařských střediscích s moderními vleky najdou vhodné podmínky začátečníci i náročnější vyznavači sjezdového lyžování. Zájemci o běžecké lyžování na okolních kopcích mohou využívat několik různých náročných běžeckých tras v délce bezmála 80 km, což je nejvíce na Moravě. Hřebeny a svahy hor díky své členitosti vybízí v létě k turistice nebo k jízdě na kole. Pět okruhů vyznačených cykloturistických tras v okolí zavede návštěvníky do

typicky valašské krajiny. Zavítat můžete také na koupaliště a dostihovou dráhu. Více než dvě desítky hotelů, restaurací a pensionů jsou schopny nabídnout své nadstandardní a kvalitní ubytovací kapacity, služby a pohostinnost. Z Velkých Karlovic můžete zamířit na pěší túru do Vsetínských vrchů a Javorníků – nejčastěji turisté míří na Soláň, Třeštík s nedalekou rozhlednou Čarták nebo Kasárna na slovenském pomezí. Ovšem je zde mnoho dalších zajímavých míst.

3)

- 1) Na původní barokní dřevěnou stavbu kostela Panny Marie Sněžné nebyl použit ani jeden hřebík.
- 2) Kupecký dům, sloužící jako Karlovské muzeum, přibližuje tisícům návštěvníků obraz života lidí v tomto rázovitém koutě Valašska.
- 3) Díky výborným podmínkám pro zimní sporty a rekreační lyžování patří Valašsko mezi vyhledávané turistické oblasti.

Hornolidečko

Putování mikroregionem Hornolidečko

■ Jen málokterá část České republiky může nabídnout tak nedotčenou přírodu, jako mikroregion Hornolidečko, který se rozkládá jihovýchodně od Vsetína až k hranicím se Slovenskem. V létě zdejší oblast nabízí pro pěší rozmanité přírodní zajímavosti protkané pohledy na původní valašskou architekturu a pro cyklisty značené trasy, ale vyžití zde najdou také třeba i vyznavači jízdy na koních či horolezectví. V zimě zde běžkaři využijí značené trasy a lyžaři na sjezdovkách vleky se svahy, které jsou vhodné zejména pro začátečníky nebo rodiny s dětmi.

■ Zdejší region leží v údolí říčky Senice – na západ od údolí je Vizovická vrchovina, na východ leží Javorníky. Dostanete se sem jednoduše, protože tímto údolím procházejí i silniční a železniční komunikace spojující Moravu a Slovensko.

■ Pro poznání kouzelného údolí a vrchů jsme zvolili cyklistickou Hornolidečskou magistrálu, protože protíná většinu obcí a zajímavých míst kraje. Trasa je rozdělena na dva okruhy – Hornolidečský (43,5 km) a Polanecký.

1)

2)

3)

4)

■ Cestu po Hornolidečském okruhu zahájíme v Horní Lidči, jejíž dominantou je moderní kostel sv. Václava postavený v letech 1992 až 1994. Jsou zde však i památky lidové a mezi přírodní zajímavosti určitě patří chráněný 500 let starý dub a 300 let stará lípa. Chloubou obce je Sportovně turistické centrum nabíze-

jící široké možnosti jak pro individuální rekreaci, tak i pro soustředění sportovních oddílů. Ubytovat se je možné buď v chatkách, nebo v hlavní budově centra. V místním Informačním a kulturním centru získáte informace o službách, turistice, kulturních památkách v regionu, můžete využít veřejný internet nebo si koupit

1) Sportovně - turistický areál byl postaven v roce 2003.

2) Kostel sv. Václava v Horní Lidči byl postaven na místě, kde původně stála stará škola. Svěcení kostela proběhlo 2. října 1994 jeho Eminencí mons. Janem Graubnerem.

3) Milovníci sportu najdou v areálu hřiště pro florbal, hokejbal, volejbal, košíkovou, házenou, plážový volejbal, tenis, lehkotletický ovál s tartanovým povrchem (400 m) a také tělocvičnu s možností využití pro míčové hry.

4) Relaxační část centra nabízí masérské služby, solárium, saunu, vířivou vanu pro 10 osob, fitnesscentrum a recepci s možností občerstvení a posezení.

suvenýry. Na vlakovém nádraží ČD funguje také od 1. dubna do 31. října půjčovna horských kol. Obec je výchozím místem na 15 kilometrů dlouhou naučnou stezku Vařákovy paseky, v jejímž okolí jsou zajímavé kulturní i přírodní památky.

Putování po turistických značkách

■ Z Horní Lidče nás trasa vede po silnici do Střelné, kde je nyní společný silniční hraniční přechod se Slovenskem. V obci se dochovala roubená zvonice východního typu. Původní zvon z roku 1727 je umístěn ve zvonici kostela. Kostel Panny Marie byl postaven v letech 1968 až 1971.

K vysvěcení však došlo z ideologických důvodů až v srpnu 1992. Od této doby se v obci koná každoročně v polovině srpna pouť. Je zde víceúčelové hřiště s umělým povrchem, které je možno využít na tenis, volejbal, házenou, streetball, nohejbal a v zimě je možno je zaledovat.

2)

1)

- 1) Historickou dominantu Francovy Lhoty tvoří kostel Sv. Štěpána z roku 1787. Obec je rodištěm ThDr. Štěpána kardinála Trochty, jemuž je věnována pamětní deska v místním kostele.
- 2) Rozhledna na Čubovém kopci nabízí krásný výhled na kotlinu mezi Javorníky a Vizovickými vrchy na severu až severozápadu a Bílými Karpaty na jihu. Při dobrých podmínkách je pak možno uvidět i slovenské pohorie Fatra.
- 3) Milovníky koní nadchne zdejší Hucul klub, který nabízí možnost výcviku jízdy na huculských koních nebo hipoterapii a jízdu pro zdravotně postižené.
- 4) Při ranní procházce po hřebenech můžete vidět vycházející sluníčko nebo v údolích válející se mlhy.

3)

4)

■ Z Horní Lidče nás cesta vede po červené turistické značce na Střelenský vrch a dále po modré na Čubův kopec (720 m n. m.), kde je na dosah od hranic se Slovenskem dřevěná osmnáctimetrová rozhledna.

■ Pod Čubovým kopcem leží Francova Lhota, jejíž historickou dominantou tvoří kostel sv. Štěpána z roku 1787 s farou a hřbitovem. K zajímavostem patří moderní zvonice se zvonkohrou od Laeticie Dittrichové ve středu obce. V obci jsou hřiště, tenisové kurty a v zimě funguje lyžařský vlek.

1)

Putování po turistických značkách

■ Z Čubova kopce pokračujeme po modré a po dvou kilometrech je dutá Kobzova lípa (300 až 400 let stará), která je opředená řadou pověstí. Cesta nás zavede po dalších čtyřech kilometrech k chatě Selanka (dva lyžařské vleky, ubytování, sauna) a na Mikulínův vrch. Odtud sjíždíme do Valašské Senice, kde je koupaliště s tenisovými kurty a občerstvením.

■ Nad Valašskou Senicí se šplháme 2,5 kilometru do vrchu Skaličů, kde se naše cyklotrasa na chvíli napojuje na červenou značku, a odtud jedeme do Pulčína. Na kolech bychom však minuli mimořádně zajímavé Pulčínské skály, protože trasa vede mimo ně. V přírodní rezervaci Pulčínské skály (510 až 773 m n. m.) jsou pozůstatky zaniklého pulčínského hradu a skalní město Izby. V zimě zde v jednom místě vytváří vytékající voda světlehnědě zbarvené ledopády. V blízkosti zdejších skal je i veřejné tábořiště.

2)

■ Z Pulčína pokračujeme po silnici na okraj Lidečka k motorestu Čertovy skály, kde je kulturní areál. Každou první červencovou neděli v roce se zde koná tradiční mezinárodní festival dechových hudeb. V centru obce Lidečko je kostel sv. Kateřiny Alexandrijské z roku 1700. Poblíž tří zdejších restaurací je velké fotbalové hřiště a víceúčelové hřiště s umělou trávou na tenis, volejbal, fotbal a jiné sporty s umělým osvětlením.

■ Z motorestu Čertovy skály pokračujeme po modré značce ke stejnojmenné skalní stěně, což je v podstatě z okolního terénu vypreparovaná pískovcovo-slepencová lavice se stěnami až 25 metrů vysokými, dva metry širokými a 150 metrů dlouhými. Čertovy skály vypadají jako naskládané velké balvany-kameny. Horolezecká činnost je zde povolena členům organizací sdružených v UIAA.

- 1) Čertovy skály jsou vyhledávaným místem pro lezení a nácvik horolezeckých dovedností.
- 2) Pohoda, klid a aktivní odpočinek na lyžařském vleku ve Valašské Senici.
- 3) Na Pulčínských skalách jsou dosud zdokumentovány čtyři větší jeskyně a řada dalších drobných jeskyněk.

3)

1)

Putování po turistických značkách

■ Dále po modré vede cesta k Lačnovským skalám, které vyhledávají horolezci i turisté, a potom po žluté do Lačnova. Trasa zde kopíruje přírodně-historickou naučnou stezku Vařákovy paseky, která začíná v Horní Lidči u vlakového nádraží a pokračuje k Čertovým skalám a do Lidečka. V Lačnově najdete památky lidové architektury: seskupení roubených budov kolem čtyřhranného dvorku s archaickými detaily z roku 1811 (č. p. 13) a starou studnu s okovem (č. p. 15). Z Lačnova už zamíříte po silnici do výchozí Horní Lidče, ale ještě před obcí je soustava tří lačnovských rybníků, kde je moderní středisko pro rybáře.

2)

- 1) Pohodu, klid a relaxaci nachází u Lačnovských rybníků nejen místní rybáři.
- 2) Lačnov byl převážně zemědělskou, částečně pasekářskou obcí. V jeho okolí najdete políčka na kterých se hospodaří stejně jako před lety.
- 3) Přírodní památkou je květnatá ovčíková louka v Lačnově, kde roste silně ohrožený šafrán bělokvětý.
- 4) I v dnešní době moderní zemědělské techniky pomáhají koně s prací na valašských kopcích, stejně tak, jako tomu bylo v minulých stoletích.
- 5) Lačnovské skály na hřebeni Vizovických vrchů se dělí na tři útvary. Dolní, Prostřední a Horní skálu, která je vysoká asi 10 metrů a připomíná pískovce Prachovských skal.

■ Hornolidečský okruh však míjí dvě obce. Bylo by škoda minout jihovýchodně od Horní Lidče obec Študlov, protože nad údolím v kopcích je jalovcová lokalita s přírodní památkou „Hrádek“, kde rostou i orchideje. Samotná obec Študlov nabízí ubytování v krásném přírodním prostředí sportovně-turistického areálu s hřištěm s umělým povrchem pro tenis, nohejbal, volejbal atd. Pro zimní sport je k dispozici svah na „Příkrém“ s lyžařským vlekem. Nad obcí se také nachází naleziště jantarových kamínků.

■ Tou druhou vesnicí jsou Valašské Příkazy ležící jižně od Horní Lidče. Je zde nově vybudované ubytovací zařízení a v zimě lze využít zdejší vleky. Zajímavostí je, že od roku 1750 prý měla zdejší pálenice panskou výsadu na pálení slivovice a borovičky. Dodnes je vyhlášena výrobou kvalitní pálenky ze švestek – slivovice.

3)

4)

5)

1)

Putování po turistických značkách

■ Druhá část Hornolidečské cyklistické magistrály nás zavede na Polanecký okruh, který na Hornolidečský okruh navazuje u Lačnovských skal. Po červené cyklotrase jedete směrem na kopec Bařínka (716 m n. m.) a za ním je odbočka po modré na vrch Svéradov (737 m n. m.). Projedete horní částí obce Pozděchov, kde slouží v létě tenisové kurty a v zimě lyžařský vlek. V obci je římskokatolický kostel sv. Jiří z roku 1710 a evangelický kostel z roku 1890. U Pozděchova je chráněná šafránová louka a uprostřed lesů v údolí Trubisek dřevěný lovecký zámek, který si nechali postavit jako letní sídlo šlechtici z Vizovického zámku okolo roku 1850.

2)

■ Naše trasa z Pozděchova vede do Prlova. V obci je Pamětní síň obětím z řad obyvatel Prlova umučeným za 2. světové války – 23. dubna 1945 asi 600 příslušníků jagdkomanda obklíčilo Prlov a povraždili 23 zdejších obyvatel, které označili za pomocníky partyzánů. Němci vypálili osm domů. V místní části Prlova – Neratově je navíc rybník s bohatým výskytem ohrožených druhů obojživelníků a bezobratlých.

■ Pokud pokračujeme z Pozděchova po Polaneckém okruhu, tak přejedeme kolmo státní silnici a vyjedeme na vrch Dolina a pokračujeme až k místu U Macíků, kde

3)

se naše cesta napojuje na červenou cyklotrasu směr Vartovna (651 m n. m.), dávný strážný kopec, z něhož kdysi lidé ohněm dávali daleko do okolí zprávy o blížícím se nepříteli. Na východ od kopce Vartovna leží v uzavřené kotlině Vizovických vrchů obec Seninka. Najdete v ní památkově chráněný dřevěný roubený dům se zdobenou lomenicí z roku 1832 a typickou jihovalašskou sušárnu ovoce. V zimním období využijete lyžařské vleky a sjezdovky nebo hřebenové túry pro

běžky. Z Vartovny po modré jedeme na kopec Nezdoby (595 m n. m.). Odtud sjíždíme do Leskovce, kde za okupace Němci 3. dubna 1945 vyvraždili rodinu Jana Juříčka za pomoc partyzánům. Na místě vypáleného mlýna je nyní památník připomínající tuto tragédii.

■ V Leskovci přejedeme hlavní silnici a u obecního úřadu odbočíme po žluté na kopec Jahodný (609 m n. m.), kde se magistrála napojuje na zelenou turistickou trasu. Na rozcestí do Zděchova se z této trasy odbočí vpravo směrem na tzv. Liščák nad Valašskou Polanku. V obci je klacisistní kostel sv. Jana Křtitele z roku 1778, který má oltář výjimečně orientovaný na západ. Před kostelem je kamenný kříž z roku 1779. Je zde fotbalový a sportovní areál.

4)

- 1) V Prlově si můžete domluvit jízdu v kočáře, v zimním období na saních.
- 2) Krajinný ráz po staletí ovlivňoval práci lidí. Nepřístupná místa luk a pastvín spásaly ovce. Proto má na Valašku své místo i výroba ovčího sýra nebo ovčí vlny.
- 3) Sečení trávy kosou patřilo v minulosti ke každodennímu životu.
- 4) Lyžovat můžete téměř na každém kopci. Tradiční je také pořádání sportovních soutěží a závodů.

■ V cestě pokračujeme po vrstevnicích na kopec Parhůn s nejvyšším vrcholem Padělek (710 m n. m.). Po hřebeni trasa pokračuje na vrchy Žáry (762 m n. m.) a Filka (769 m n. m.), kde se okruh opět napojuje na zelenou turistickou trasu a vede přes kopec Radošov (756 m n. m.). Za tímto vrcholem trasa přechází na červenou cyklostezku a u Pulčinských skal se napojuje na Hornolidečský okruh.

Zlínský kraj – Kouzlo rozmanitosti

Přijměte naše pozvání ke krátké procházce Zlínským krajem. Krajem, který je proslulý krásnou přírodou, zajímavými památkami a živými Folklorními tradicemi. Přirozenou osou tohoto regionu je široké údolí řeky Moravy. Na západě se zvedají Chřiby, směrem na východ Hostýnské a Vizovické vrchy a hraniční pás Bílých Karpat, Javorníků a Beskyd. Co název, to pojem pro milovníky přírody, pěší turisty, cyklisty i lyžaře. Příznivci historie zase mohou obdivovat památky Velké Moravy, výstavné zámky a hrady, důležitá poutní místa, ale také památky moderní architektury a množství lidových staveb. Ve Zlínském kraji jsou dodnes živé slovácké, valašské i hanácké tradice. Nejsou pouhým představením pro turisty, ale autentickou součástí života Slovácka, Kroměřížska, Valašska i Zlínska.

Právě tyto čtyři svěbytné regiony společně vytvářejí onu rozmanitost, kterou vás chceme provést.

Valašsko

Slovácko

Zavítáte-li na Slovácko, ocitnete se uprostřed archeologických památek z dob Velké Moravy, můžete obdivovat majestátnost hradu Buchlov, rozjímat ve velehradské bazilice – významném poutním místě, nebo se rozveselit v některém z mnoha vinných sklípků. Na kole nebo pěšky můžete poznávat malebný kraj Komenského, bukové lesy a rozkvetlé louky Bílých Karpat a skaliska Chřibů.

Po Baťově kanále se ze Slovácka můžete vydat proti proudu až do Otrokovic, na Zlínsko. Název kanálu připomíná nejslavnějšího místního rodáka, který zde vybudoval své

světové impérium a vtiskl tomuto koutu nezaměnitelnou tvář. Funkcionalistická baťovská architektura je jedním z velkých lákadel, která zde najdete, ale nelze opomenout ani pohádkový zámek v Lešné obklopený známou zoologickou zahradou, vizovický zámek nebo proslulé lázeňské centrum – Luhačovice.

Nedaleko odtud už leží hranice Valašska. Kdo z lyžařů, cyklistů či pěších turistů by neznal Pustevny, Radhošť, Velké Karlovice. A který milovník lidové architektury a tradic by odolal pokušení navštívit Valašské muzeum v přírodě, známý rožnovský skanzen. Přes historická města Vsetín nebo Valašské Meziříčí pak můžete pokračovat na východ do úrodné hanácké roviny.

Směr vám neomylně ukáže významný poutní vrch Hostýn. Cestou do Kroměříže si můžete prohlédnout unikátní židovské památky v Holešově a zdejší zámecký park, skanzen v nedalekých Rymicích nebo chropýňský zámek. Srdcem této části kraje je

Kroměřížsko

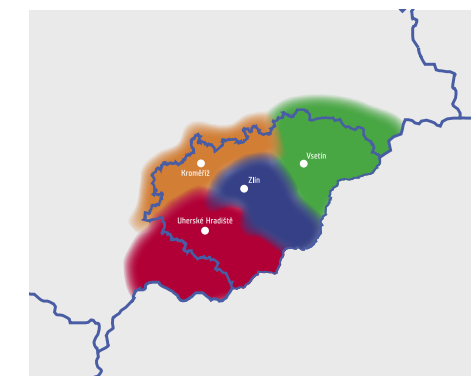
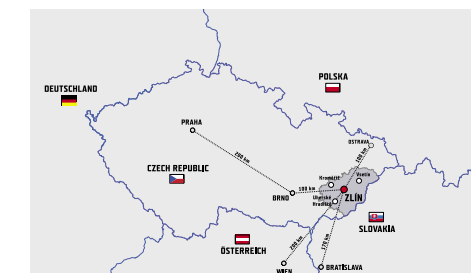

Zlínsko a Luhačovské Zálesí

město olomouckých arcibiskupů – Kroměříž. Ke zdejším dominantám nepochybně patří arcibiskupský zámek s překrásnými zahradami, které vzalo pod svou ochranu UNESCO jako součást světového kulturního dědictví.

Zlínský kraj je místo, které můžete navštívit v každou roční dobu a vždy v něm najdete něco nového.

Přijedte a poznejte kouzlo rozmanitosti.

Vydal: Zlínský kraj za podpory EU a MMR ČR, 2006

www.kr-zlinsky.cz/tourism, www.strukturalni-fondy.cz

Texty, zpracování: Agentura MOTÝL MEDIA, *www.motyl.cz*

Partneři projektu:

Svazek obcí Mikroregion Valašskomeziříčsko-Kelečsko, *www.valasskemezirci.cz*

Sdružení Mikroregion Rožnovsko, *www.roznovsko.cz*

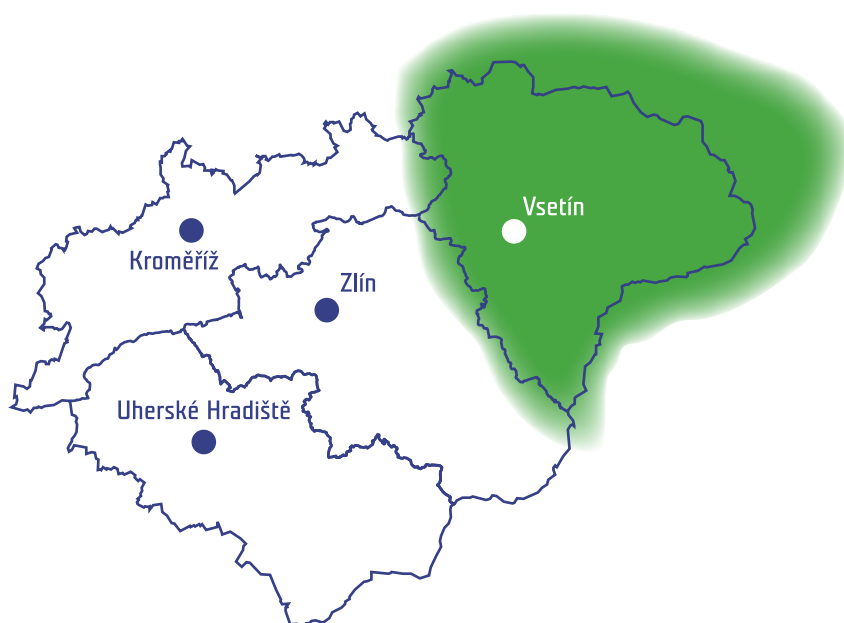
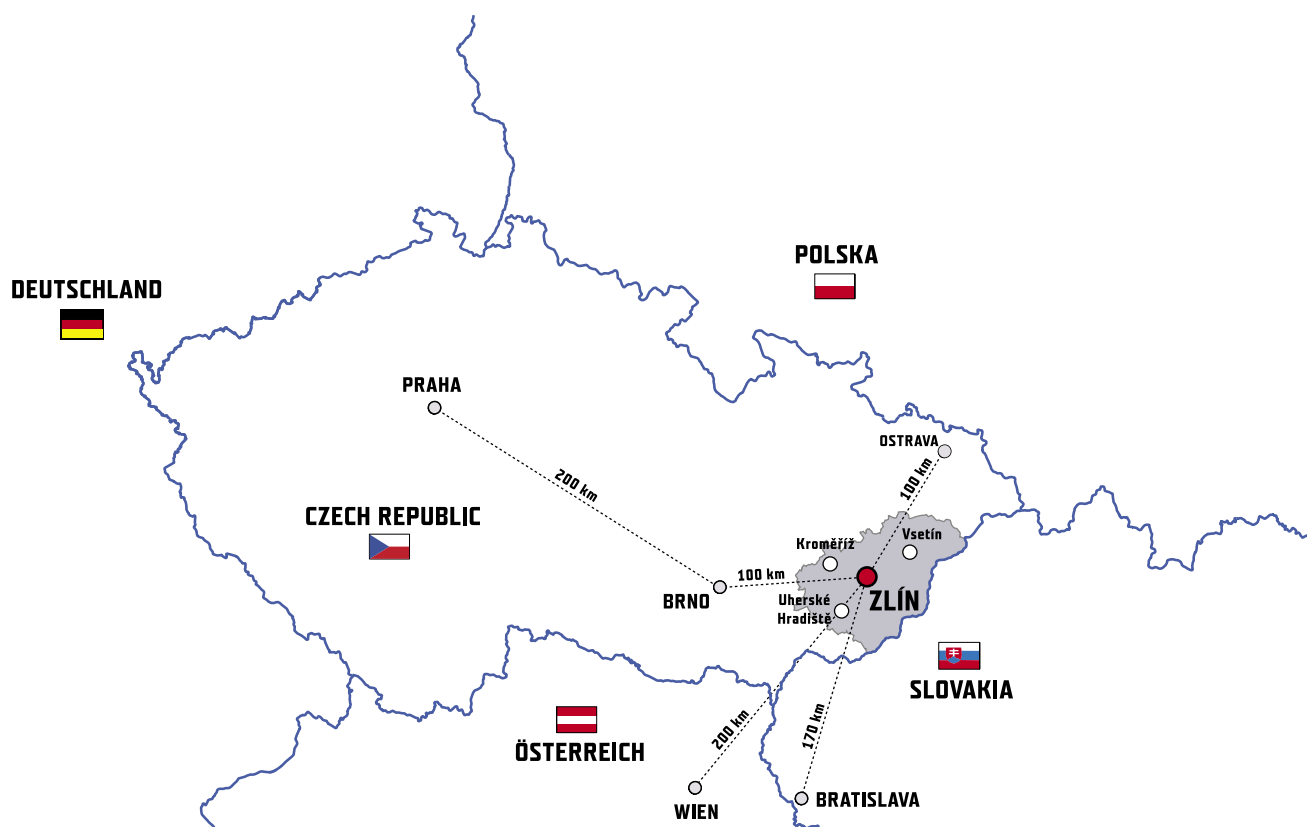
Sdružení Hornovsacká dráha, dobrovolný svazek obcí, *www.valassko-hornovsacko.cz*

Sdružení obcí Hornolidečska, *www.hornolidecsko.cz*

Foto: archiv Zlínského kraje, m-Ark, Zdeněk Hartinger, Jakub Sobotka, Richard Sobotka, Radovan Stoklasa, Vlasta Navrátil, Petr Titz, Mgr. Pavel Kosek, Josef Tkadlec, Petr Reček, Lumír Drápal, Tomáš Harabiš, Mikuláš Parma, Jiří Žůrek, Mgr. Jaromír Matušů

Tisk: TISKÁRNA REPROPRINT s. r. o.

Neprodejné

Seznam informačních center regionu Valašsko

Valašskomeziříčsko-Kelečsko

Informační centrum mládeže při SVČ Domeček Valašské Meziříčí

Křížkovského 109, 757 01 Valašské Meziříčí
Telefon: 571 616 700, e-mail: icm-vm@seznam.cz
www.icmvalmez.cz

Informační centrum provozované ČSOP Valašské Meziříčí

Křížkovského 1, 757 01 Valašské Meziříčí
Telefon: 571 674 352, e-mail: infocentrumvm@seznam.cz
web.quick.cz/csopvm

ČD CENTRUM Valašské Meziříčí

Nádražní 545, 757 01 Valašské Meziříčí
Telefon: 972 774 400, e-mail: vlm@cdcentrum.cd.cz
www.valasskemezirici.cz

Agentura pro rozvoj mikroregionu Valašskomeziříčsko-Kelečsko Informační centrum

Komenského 169/4a, Valašské Meziříčí 757 01
www.valasskemezirici.cz

Rožnovsko

Informační centrum Valašského království

Palackého 484, 756 61 Rožnov pod Radhoštěm
Telefon: 571 655 196, e-mail: ic.roznov@valasske-kralovstvi.cz
www.roznov.cz
www.valasske-kralovstvi.cz

Informační centrum Českého svazu ochránců přírody - Pustevny

Horní Bečva, 756 57 Horní Bečva
Telefon: 556 801 949, e-mail: icpustevny@seznam.cz

Informační centrum Valašská Bystřice

Valašská Bystřice 316, 756 27 Valašská Bystřice
Telefon: 571 646 085, e-mail: kpyb@quick.cz

Vsetínsko-Horní Vsacko

Informační centrum Vsetín

Dolní náměstí 1356, 755 01 Vsetín
Telefon: 571 491 517, e-mail: ic@mestovsetin.cz
www.mestovsetin.cz
www.vsetin.mic.cz

Informační centrum Nový Hrozenkov

756 04 Nový Hrozenkov 451
Telefon: 571 451 806, e-mail: icnovyhrozenkov@seznam.cz
Sezónní provoz duben až říjen

Informační centrum Karolinka

Radniční náměstí 42, 756 05 Karolinka
Telefon: 571 450 421
www.karolinka.cz
www.hornovsacko.cz

Informační centrum Velké Karlovice

Velké Karlovice 299, 756 06 Velké Karlovice
Telefon: 571 444 039, e-mail: icentrum@velkekarlovice.cz
www.velkekarlovice.cz

Informační centrum Přehrada Bystřička

Chata U parkoviště pod hrází, Bystřička 158, 756 24 Bystřička
Telefon: 571 443 258, e-mail: infocentrumbystricka@seznam.cz
Sezónní provoz v době letních prázdnin

Hornolidečsko

Informační centrum Horní Lideč

Horní Lideč 115, 756 12
Telefon: 571 447 261, e-mail: knihovna.hlidec@jwo.cz
www.hornolidecsko.cz

Informační centrum Francova Lhota

Ing. Pavel Blaha,
756 14 Francova Lhota 358, katedra ZD
e-mail: informacni@centrum.cz

Informační centrum ČSOP Pulčín

Pulčín 13, 756 14 Francova Lhota
Telefon: 571 410 229, e-mail: infocentrumpulcin@seznam.cz